

21 Μαΐου 2016

Από το σκοτάδι στο φως μέσω του βαπτίσματος

Θρησκεία / Ποιμαντική

Μητροπολίτης Αργολίδος Νεκτάριος

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1qgSBup>]

Το Βάπτισμα

Τα όσα σημειώσαμε προηγουμένως τα ονομάσαμε προβαπτισματικές τελετές και όπως είδαμε διαβάζονταν σε διαφορετικές μέρες πριν επικρατήσει ο νηπιοβαπτισμός. Ας προχωρήσουμε, λοιπόν, στην καθαυτό τέλεση του μυστηρίου.

Το ευχολόγιο μας λέει ότι ο ιερέας φοράει λευκή στολή. Ανάβονται κεριά, που σημαίνουν το φωτισμό του Αγίου Πνεύματος και ότι ο βαπτιζόμενος έρχεται από το σκοτάδι στο φως και γίνεται υιός φωτός (Συμεών Θεσσαλονίκης), θυμιά γύρω από την κολυμβήθρα, που σημαίνει, όπως λέει πάλι ο άγιος Συμεών, την ευωδία και αγιοσύνη του Πνεύματος, το οποίο αποπλύνει κάθε δυσωδία αμαρτημάτων, διότι το Πνεύμα είναι άγιο.

Η ακολουθία του Βαπτίσματος αρχίζει με το «Ευλογημένη η βασιλεία...», όπως και η θεία Λειτουργία, γιατί το Βάπτισμα παλαιότερα ήταν ενωμένο με τη θεία Λειτουργία, όπως και άλλα μυστήρια. Το «Ευλογημένη η βασιλεία...» σημαίνει δύο πράγματα: Ότι ο χώρος που τελείται το μυστήριο, αλλά και ο τόπος που καλείται να εισέλθει ο βαπτιζόμενος είναι η «Ευλογημένη βασιλεία του Πατρός...». Ο Χρυσόστομος λέει ότι κατά τη βάπτισή του Χριστού ανοίχτηκαν οι ουρανοί, «ίνα μάθης, ότι και σου βαπτιζομένου τούτο γίνεται, προς την άνω πατρίδα του Θεού καλούντός σε και πείθοντος μηδέν κοινόν έχειν προς την γην». Το άγιο Βάπτισμα, λοιπόν, είναι η είσοδος στη Βασιλεία του Θεού.

Ακολουθούν τα Ειρηνικά, όπως και στη θεία Λειτουργία. Έχουμε όμως περισσότερες δεήσεις που αφορούν το Βάπτισμα. Οι δεήσεις αυτές έχουν βαθύτατο θεολογικό περιεχόμενο. Είναι, θα λέγαμε, μια θεολογική εμβάθυνση στο μυστήριο του Βαπτίσματος.

Ο ιερέας επικαλείται την αγιαστική ενέργεια της Αγίας Τριάδος για να αγιαστεί το νερό. Όπως στον Ιορδάνη με τη βάπτισή του Χριστού αγιάστηκε η φύση των

υδάτων και ο άνθρωπος ελευθερώθηκε από την τυραννία του Διαβόλου, έτσι κι εδώ. Το νερό της κολυμβήθρας είναι ο Ιορδάνης της χάριτος που αναγεννά και αναπλάθει τον άνθρωπο. Ο βαπτιζόμενος γίνεται υιός Θεού, υιός φωτός, κληρονόμος των αιωνίων αγαθών.

Ακολουθεί η ωραιότατη ευχή του αγιασμού του νερού. Με την ευχή αυτή υμνούμε τα θαυμάσια του Θεού, και τον ευχαριστούμε για τις δωρεές του. Στο μέσον περίπου ο ιερέας παρακαλεί τρεις φορές τον Κύριο να αγιάσει το νερό διά της επιφοιτήσεως του Αγίου Πνεύματος και με το σύμβολο της νίκης, τον σταυρό, για να συντριβούν οι ενάντιες δυνάμεις. Γράφει ο Αλέξανδρος Σμέμαν:

«Πρώτα ο νεόφυτος εξορκίστηκε· τώρα εξορκίζουμε το νερό, το σύμβολο της εξάρτησής του από τον κόσμο και της υποδούλωσής του στις δαιμονικές δυνάμεις. Αν και ολόκληρος ο κόσμος έχει υποταγεί στην εξουσία του “άρχοντος του κόσμου τούτου”, το νερό κατεξοχήν ως το πρωταρχικό στοιχείο και ως “άβυσσος” παραμένει ο τόπος και η κατοικία αυτής της εξουσίας. Κι έτσι το νερό παριστάνει το θάνατο, ενώ το βάπτισμα του Χριστού στον Ιορδάνη είναι η αρχή της καθόδου Του στον Άδη, της πάλης Του με το θάνατο. Ο Ιορδάνης συγκεφαλαιώνει όλο το νερό: η κάθαρση του Ιορδάνη είναι μια κοσμική νίκη.

»Όχι, αυτά τα λόγια δεν είναι κάποια υπολείμματα μιας κάποιας αρχαϊκής και άσχετης μυθολογίας. Στη χριστιανική κοσμοαντίληψη ποτέ η ύλη δεν είναι κάτι το ουδέτερο. Αν δεν “αναφέρεται στο Θεό”, δηλαδή αν δεν θεωρείται και χρησιμοποιείται ως τρόπος κοινωνίας μαζί Του, ως ζωή “εν Αυτώ”, τότε γίνεται φορέας και τόπος του δαιμονικού. Μόνο εν Χριστώ και με τη δύναμή Του μπορεί η ύλη να ελευθερωθεί και να γίνει ξανά το σύμβολο της δόξας και παρουσίας του Θεού, το μυστήριο της ενέργειας και κοινωνίας Του με τον άνθρωπο».

Η ευχή του επορκιστικού ελαίου

Ο ιερέας φυσά το δοχείο του λαδιού, το ευλογεί τρεις φορές και διαβάζει τη σχετική ευχή. Η χρίση με το επορκιστόν έλαιον είναι πολύ παλιά παράδοση και επισφραγίζει τους εξορκισμούς που γίνονται στους κατηχουμένους. Αφού ρίξει σταυροειδώς λάδι στην κολυμβήθρα, καλεί τον ανάδοχο να ενώσει τα χέρια του κάνοντας με τις δύο χούφτες του χώρο για να κρατήσει το αγιασμένο λάδι. Τότε φέρνουν το παιδί γυμνό. Ο ιερέας το χρίει και ο ανάδοχος το αλείφει ολόκληρο με το λάδι. Για την πράξη αυτή ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος δίνει μια ωραιότατη ερμηνεία. Παλαιότερα οι αθλητές, πριν παλέψουν, αλείφονταν με λάδι για να γλιστρούν από τα χέρια του αντιπάλου. Αλείφοντας επομένως η Εκκλησία με λάδι αυτόν που πρόκειται να βαπτιστεί τον προετοιμάζει για την πάλη κατά του

διαβόλου.

[Συνεχίζεται]

<http://bitly.com/1qAW3Ty>